

Tehy ry
PL 10
00060 Tehy

LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite   Lausuntopyyntö OKM/53/010/2015

Tehy ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuslain (36/1973) 11a ja 11b §:n muuttamisesta sekä valtioneuvoston asetukseksi lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) 6§:n 1 momentin muuttamisesta (varhaiskasvatusoikeuden ja henkilöstömitoituksen muuttaminen).

Hallituksen esitys vähentää henkilökunnan mahdollisuuksia jokaisen lapsen yksilölliseen ja lapsiryhmän tarpeenmukaiseen kohtaamiseen, huomioimiseen, havainnoimiseen sekä kehityksen ja oppimisen tukemiseen. Työntekijöiden työssä jaksaminen ylisuurissa lapsiryhmissä on jo nyt huolestuttava.

Lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) 6§:n 1 momentin muuttaminen

Tehy ei pidä ryhmäkokoihin kohdistuvia leikkauksia perusteltuina. Tutkimustulokset ovat osoittaneet suuren ryhmän haitallisuuden lapsen kehityksen kannalta.

Hallituksen esityksessä ryhmäkoko esitetään suurennettavaksi yli 3-vuotiaiden lasten osalta niin, että suhdeluku olisi 1 aikuinen / 8 lasta. Tällöin ryhmäkokokatto nousee 21:stä 24:ään.

Muistioloonnoksen mukaan arviolta 7 400 päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevaa 2–6-vuotiasta lasta siirtyy kokopäiväisestä osapäiväiseen varhaiskasvatukseen. Näiden osalta suhdeluku muuttuu osapäiväryhmän suhdeluvuksi 1 aikuinen/ 13 lasta. Tällöin lapset saavat osapäiväryhmässä vielä vähemmän aikuisen huomiota ja hoivaa.

Toteutuessaan hallituksen esitys vähentää varhaiskasvatuksen henkilöstöä noin 1580 henkilön verran, joista arviolta on 530 lastentarhanopettajia ja 1050 lastenhoitajia. Tuloksena on hallituksen tavoitteen vastaisesti työttömiä matalapalkkaisia naisia.

Subjekttiivisen oikeuden muutos tulee kasvattamaan osapäivätoiminnan määrää. Samoissa tiloissa ja samalla henkilöstöllä voidaan pitää kaksi neljän tunnin osapäiväryhmää peräkkäin, mikä on erittäin raskasta henkilöstölle. Osapäivätoimintaa ja sen ryhmäkokoja (1 aikuinen / 13 lasta ja maksimillaan 3 aikuista / 39 lasta) pitää arvioida uudelleen, jotta varhaiskasvatuslain mukaiset tavoitteet täyttyvät myös osapäiväisessä hoidossa.

Tehyn näkemyksen mukaan lakiin tulee lisätä pykälä vuorohoidon mitoituksista. Henkilöstömitoitukset eivät voi olla samanlaiset työn luonteesta johtuen kuten esim. lasten nukkuttaminen yöunille toisten lasten odottaessa vielä kotiinlähtöä, runsaasti tukipalveluihin liittyviä työtehtäviä mm. ruoan valmistus ja siihen sekä siivoukseen liittyvät asiat.

Päiväkodin mitoituksista poikkeaminen

Lapsiryhmässä tulee turvata oikea henkilöstömitoitus koko hoitopäivän ajan. Poikkeaminen säädetystä mitoituksista tulee olla tarkoin rajattu ja mahdollinen vain äkillisissä sairauspoissaoloissa, jotta päivähoiton laatu ja turvallisuus voidaan taata. Tilapäisestä poikkeamisesta tulee lausua selkeämmin ja ilman tulkinnan varaa, johon nykyiset poikkeamiset perustuvat.

Varhaiskasvatuslain (36/1973) 11a ja 11b §:n muuttamisesta

Tehy on kannattanut subjekttiivisen päivähoito-oikeuden rajaamista vanhemman ollessa kotona äitiys-, isyys-, vanhempainvapaa- tai hoitovapaalla tai kotihoiton tuella sekä sosiaalisin perustein. Hallituksen esityksessä subjekttiivista päivähoito-oikeutta muutetaan siten, että se takaa kaikille lapsille 20 tuntia varhaiskasvatusta viikossa. Päivähoito-oikeuden muuttaminen ei saa johtaa työpaikkojen vähenemiseen eikä osa-aikaisen matalapalkkaisen työn lisääntymiseen.

11a § 2mom säädetään, että tietyin edellytyksin varhaiskasvatusta on järjestettävä kokopäiväisesti. Samoin todetaan, että kokopäiväisen oikeuden päätyttyä on varhaiskasvatusta järjestettävä kokopäiväisesti vielä kahden kuukauden ajan. Tämä on hyvä erityisesti tilanteissa, joissa on kyse työttömyydestä.

Harkintaan perustuvaan kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen ja sen myöntämiseen ei saa vaikuttaa kunnan taloudellinen tilanne tai varhaiskasvatuspaikkojen määrä. Oikeus saman varhaiskasvatuspaikan säilymiseen on tärkeää lapsen hyvinvoinnin ja varhaiskasvatuksen jatkumon kannalta.

Hyvä varhaiskasvatuksen taso ja riittävät resurssit varmistavat tutkimusten mukaan lasten myöhempää koulumenestystä ja ennaltaehkäisevät ongelmia. Tämän päivän säästöissä ei tule aiheuttaa turhia kustannuksia tulevaisuuteen.

Tehy ry pitää erityisen tärkeänä, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä säädettyä henkilöstöä ja tavoitteet huomioiden muuta tarvittavaa henkilöstöä.

Lausunto on tehty yhteistyössä Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry:n kanssa.

Helsingissä 25.9.2015

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja
Eva Siitonen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija
Tehy ry
eva.siitonen@tehy.fi